

Capitolul IV Statutul deputatului

SECȚIUNEA 1 *Imunitate parlamentară*

Art. 191. - Deputații se bucură de imunitate parlamentară de la data eliberării certificatului doveditor al alegerii, sub condiția validării.

Art. 192. - Potrivit art. 72 din Constituția României, republicată, deputații nu pot fi trași la răspundere juridică pentru voturile sau pentru opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului.

Art. 193. - (1) În temeiul art. 72 din Constituția României, republicată, deputații pot fi urmăriți și trimiși în judecată penală pentru fapte care nu au legătură cu voturile sau cu opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului, dar nu pot fi percheziționați, reținuți sau arestați fără încuviințarea Camerei Deputaților, după ascultarea lor. Urmărirea și trimiterea în judecată penală se pot face numai de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Competența de judecată aparține Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(2) Cererea de reținere, arestare sau percheziție se adresează președintelui Camerei Deputaților de către ministrul justiției. Săvârșirea sau descoperirea ulterioară a unor noi fapte penale determină introducerea unei noi cereri de reținere, arestare sau percheziție.

(3) Președintele Camerei aduce la cunoștință deputaților cererea, în ședință publică, după care o trimite de îndată Comisiei juridice, de disciplină și imunități spre examinare, care va stabili, prin raportul său, dacă există sau nu există motive temeinice pentru aprobarea cererii. Hotărârea comisiei se adoptă, în cel mult 5 zile de la sesizare, prin votul majorității membrilor acesteia. Votul este secret.

(4) Ministrul justiției va înainta Comisiei juridice, de disciplină și imunități toate documentele pe care aceasta le solicită; în caz de refuz comisia se va adresa Camerei Deputaților, prin intermediul Biroului permanent, pentru a hotărî cu privire la acest refuz.

(5) Cererea prevăzută la alin. (2), împreună cu raportul comisiei, se înaintează grupului parlamentar din care face parte deputatul în cauză. Grupul își va exprima punctul de vedere cu privire la cerere într-un raport scris, în termen de 5 zile de la data sesizării grupului.

(6) În cazul deputaților care nu fac parte din nici un grup parlamentar, aceștia pot să depună la Biroul permanent punctul de vedere cu privire la cerere.

(7) Raportul comisiei împreună cu raportul grupului parlamentar se înaintează Biroului permanent și se supun dezbaterii și aprobării Camerei Deputaților.

(8) Camera Deputaților se va pronunța asupra măsurii în cel mult 20 de zile de la sesizare, cu votul majorității membrilor prezenți.

Art. 194. - (1) În caz de infracțiune flagrantă, deputații pot fi reținuți și supuși percheziției. Situația va fi adusă de îndată la cunoștință ministrului justiției. Ministrul justiției îl va informa neîntârziat pe președintele Camerei Deputaților asupra reținerii și a percheziției. În cazul în care Camera constată că nu există temei pentru reținere, va dispune imediat revocarea acestei măsuri.

(2) Dispoziția de revocare a reținerii se execută de îndată prin ministrul justiției.

Art. 195. - Toate cererile privind ridicarea imunității parlamentare se înscriu cu prioritate pe ordinea de zi.

SECȚIUNEA a 2-a
Incompatibilități

Art. 196. - (1) Calitatea de deputat este incompatibilă cu exercitarea oricărei funcții publice de autoritate, cu excepția celei de membru al Guvernului, precum și cu alte funcții stabilite prin lege.

(2) Deputații membri ai Guvernului nu pot deține funcții în Biroul permanent, în birourile comisiilor, nu pot fi membri în delegațiile parlamentare și nu pot fi lideri ai grupurilor parlamentare.

Art. 197. - Calitatea de deputat este incompatibilă cu funcția de Președinte al României și cu cea de senator.

Art. 198. - Mandatul de deputat este incompatibil cu statutul persoanelor care, potrivit legii, nu pot face parte din partidele politice.

Art. 199. - Se interzice utilizarea numelui însoțit de calitatea de deputat în orice acțiune publicitară privitoare la o activitate care aduce profit.

Art. 200. - (1) Deputatul care se află în una dintre incompatibilitățile prevăzute la art. 196-198 va demisiona din funcțiile care sunt incompatibile cu mandatul de deputat în termen de 30 de zile de la data apariției cazului de incompatibilitate.

(2) După expirarea termenului prevăzut la alin. (1) deputatul care continuă să se afle într-un caz de incompatibilitate este considerat demisionat din calitatea de deputat. Demisia se aduce la cunoștință Camerei Deputaților și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 201.*) - Locul vacant va fi ocupat de către supleantul imediat următor de pe lista partidului politic, alianței politice sau alianței electorale dacă, până la data validării mandatului, partidul politic, alianța politică sau alianța electorală pentru care a candidat confirmă în scris că aparține acesteia. Asupra legalității alegerii supleantului comisia de validare va prezenta Camerei Deputaților un raport.

**) Denumirile sunt modificate potrivit dispozițiilor Legii partidelor politice nr. 14/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 25 din 17 ianuarie 2003, și ale Legii nr. 373/2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 29 septembrie 2004.*

Art. 202. - În cursul termenului prevăzut la art. 200, deputatul trebuie să declare în scris la Biroul permanent orice activitate pe care va continua să o desfășoare în viitor, care se încadrează în incompatibilitățile prevăzute de lege.

Art. 203. - Schimbările intervenite în activitatea deputatului de durata exercitării mandatului se aduc la cunoștință Biroului permanent, în scris, în cel mult 30 de zile de la data apariției acestora.

Art. 204. - (1) Cazurile de incompatibilitate vor fi trimise spre examinare Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților, care va întocmi un raport. Propunerile comisiei se aprobă de Cameră cu votul majorității membrilor săi.

(2) Dacă deputatul a făcut să înceteze cauza de incompatibilitate, după sesizarea comisiei, se va lua act despre aceasta în procesul-verbal al ședinței; asemenea cazuri nu se trec în raportul comisiei.

SECȚIUNEA a 3-a
Exercitarea mandatului de deputat

Art. 205. - Deputații, reprezentanți ai poporului, își exercită drepturile și își îndeplinesc îndatoririle pe toată durata legislaturii pentru care au fost aleși.

Art. 206. - Deputații intră în exercițiul mandatului, pe baza certificatului doveditor al alegerii, la data întrunirii legale a Camerei Deputaților, sub condiția validării.

Art. 207. - (1) După validarea mandatelor, deputaților li se eliberează legitimația de membru al Camerei Deputaților, semnată de președintele acesteia.

(2) Deputații primesc un însemn distinctiv al calității lor de reprezentant al poporului, cu dreptul de a-l purta pe toată durata mandatului.

(3) După expirarea mandatului deputații pot păstra legitimația și însemnul distinctiv, dar nu au dreptul să poarte respectivul însemn.

(4) Modelul însemnului se stabilește de Biroul permanent, iar cheltuielile pentru confecționarea acestuia se suportă din bugetul Camerei Deputaților.

Art. 208. - Calitatea de deputat încetează la data întrunirii legale a Camerei nou-alese sau în caz de demisie, de pierdere a drepturilor electorale, de incompatibilitate ori de deces.

Art. 209. - (1) Deputații pot demisiona prin cerere scrisă, adresată președintelui Camerei. Acesta, în ședință publică, îl întreabă pe deputatul respectiv dacă stăruie în demisie, iar dacă răspunde afirmativ sau nu se prezintă în Camera pentru a răspunde, cu toate că fost înștiințat, președintele declară locul vacant.

(2) Dacă cererea de demisie a fost depusă în ultima zi lucrătoare a unei sesiuni sau în timpul vacanței parlamentare, deputatul este considerat demisionat la data depunerii cererii. Cererea trebuie să conțină legalizarea de semnătură dată în fața notarului sau atestarea identității părților realizată de avocat.

Art. 210. - Deputații care sunt membri ai Guvernului vor primi indemnizația și diurna de deplasare de la autoritățile la care își desfășoară activitatea.

Art. 211. - Reținerile din indemnizația lunară a deputatului în temeiul art. 51, art. 141 și art. 218 se aprobă de Biroul permanent pe baza examinării lunare a situației prezenței deputaților la lucrările Camerei.

SECȚIUNEA a 4-a ***Absențe și concedii***

Art. 212. - (1) Nici un deputat nu poate lipsi de la ședințele Camerei sau comisiei din care face parte decât în cazul în care a obținut aprobarea unui concediu.

(2) Deputații, cu aprobarea Camerei sau a Biroului permanent, pot participa la desfășurarea altor acțiuni parlamentare, situație în care nu sunt considerați absenți.

(3) Prevederile alin. (2) se aplică și deputaților care sunt membri ai Guvernului, în cazul în care absența acestora a fost determinată de exercitarea atribuțiilor funcției pe care o îndeplinesc.

(4) Deputații pot obține concedii plătite pentru rezolvarea unor probleme personale de cel mult 8 zile în cursul unei sesiuni, cu acordul Biroului permanent. Peste această durată se pot solicita Biroului permanent concedii fără plată.

(5) Prezența deputaților, membri ai Guvernului, la lucrările în plen ale Camerei Deputaților este obligatorie la deschiderea și încheierea sesiunilor, la dezbaterile și adoptarea proiectelor de legi și a propunerilor legislative din sfera lor de competență, la desfășurarea orei ministeriale consacrate întrebărilor și răspunsurilor la întrebări, la dezbaterile interpelărilor privind politica ministerului de care răspund, la prezentarea rapoartelor și declarațiilor politice ale primului-ministru.

SECȚIUNEA a 5-a **Sanțiuni**

Art. 213. - (1) Abaterile de la regulament atrag următoarele sancțiuni:

- a) avertismentul;
- b) chemarea la ordine;
- c) retragerea cuvântului;
- d) eliminarea din sala de ședințe;
- e) interzicerea participării la lucrările Camerei pe timp de maximum 15 zile;
- f) excluderea temporară.

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. a), b), c) și d) se aplică de către președintele de ședință, iar cele prevăzute la alin. (1) lit. e) și f), de către Cameră, la propunerea Biroului permanent.

(3) Pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. e) și f) cazul se va trimite Comisiei juridice, de disciplină și imunități, care va prezenta un raport asupra cercetării efectuate.

Art. 214. - La prima abatere de la regulament președintele de ședință al Camerei îl avertizează pe deputatul în culpă și îl invită să respecte regulamentul.

Art. 215. - (1) Deputații care vor nesocoti avertismentul și invitația președintelui și vor continua să se abată de la regulament, precum și cei care, chiar pentru prima dată, încalcă în mod grav dispozițiile regulamentului vor fi chemați la ordine.

(2) Chemarea la ordine se înscrie în stenograma ședinței.

Art. 216. - (1) Înainte de a chema la ordine un deputat, președintele de ședință al Camerei îl invită să își retragă sau să explice cuvântul care a generat incidente și care ar da loc la aplicarea sancțiunii.

(2) Dacă expresia întrebuințată a fost retrasă sau regretată ori dacă explicațiile date sunt apreciate de președintele de ședință ca satisfăcătoare, sancțiunea nu se mai aplică.

Art. 217. - În cazul în care, după chemarea la ordine, un deputat continuă să se abată de la regulament, președintele de ședință îi va retrage cuvântul, iar dacă persistă, îl va elimina din sală.

Art. 218. - (1) În cazul unor abateri grave, săvârșite de deputat în mod repetat, sau al unor abateri deosebit de grave, Camera poate aplica sancțiunea interzicerii participării deputatului la lucrările ei pe o perioadă de maximum 15 zile sau poate hotărî, la propunerea Biroului permanent, excluderea temporară a deputatului în culpă.

(2) Gravitatea abaterilor va fi stabilită de Comisia juridică, de disciplină și imunități în cel mult 7 zile.

Art. 219. - (1) Excluderea temporară poate varia de la o ședință până la maximum 30 de ședințe din aceeași sesiune.

(2) Aplicarea excluderii temporare are următoarele consecințe:

- a) suspendarea indemnizației lunare pe timpul excluderii;
- b) suspendarea drepturilor ce țin de calitatea de deputat, cu excepția imunității;
- c) interzicerea participării la lucrările Camerei și ale comisiilor.

Art. 220. - Excluderea se execută de către chestor și, în caz de opunere, cu ajutorul forței publice puse la dispoziția președintelui Camerei.

Art. 221. - (1) Pentru menținerea ordinii în ședințele comisiilor, președinții de ședință ale acestora pot aplica sancțiunile prevăzute la art. 213 alin. (1) lit. a), b) și c).

(2) În cazul în care un deputat săvârșește abateri deosebit de grave, președintele de ședință al comisiei va suspenda ședința și va aduce cazul la cunoștință vicepreședintelui Camerei în responsabilitatea căruia se află comisia respectivă, care îl va supune Camerei Deputaților în vederea aplicării sancțiunilor prevăzute de regulament.

Art. 222. - Sancțiunile aplicate de Camera Deputaților se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a II-a, și pe site-ul Camerei Deputaților.